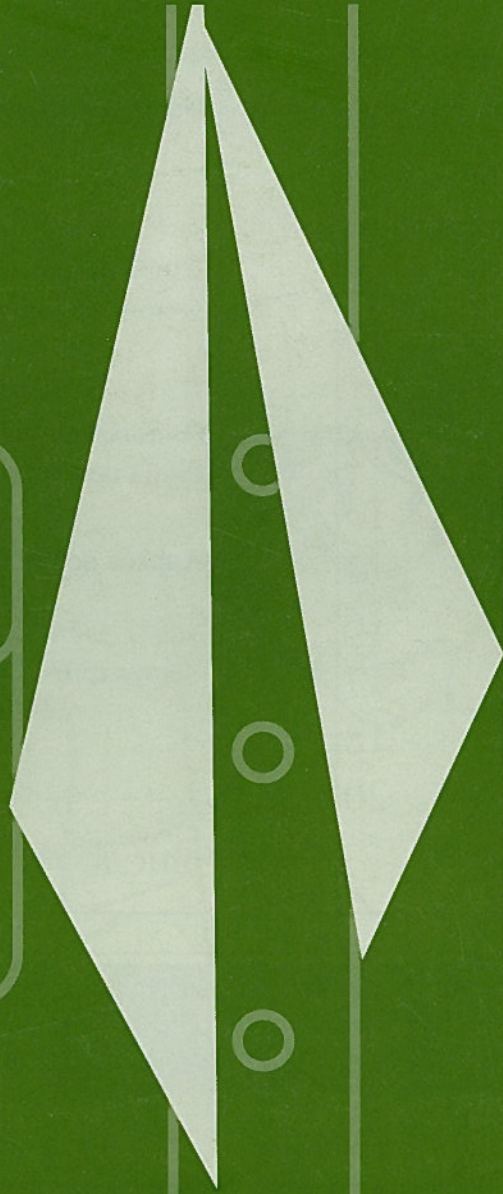
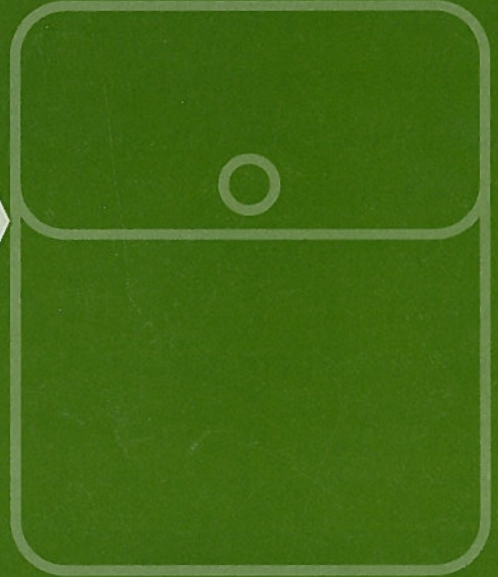
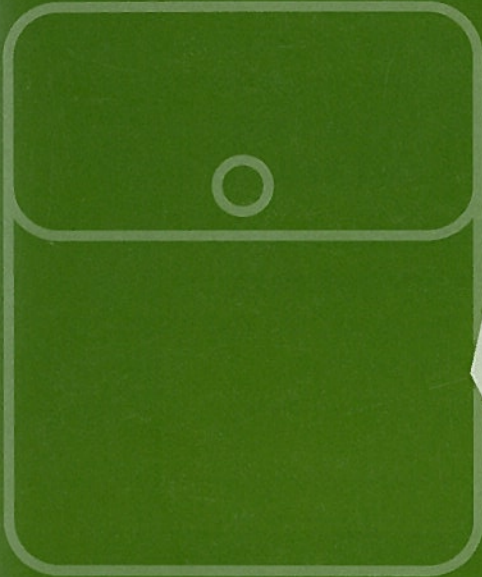

ТЮТЮЦЕШ

2-97

ЗМІСТ

Гра Кіма: Відзнаки однострою	3
Розповідь: Їжак маму попрохав	4
Майстрування: Тісточка	8
Пісні: Їжак	10
Хустина	11
Гра: Відзнаки вмілостей	12
Гра: Ройові відзнаки	13
Гра: Однострої	14
Готуйсь прощає...	16
Листок природи	17
Хроніка	18
Гра Кіма: Відзнаки	20

ГОТУЙСЬ

журнал пластового новацтва

Редколегія: Маркіян Гаврилук
 Андріянна Шука
 Катруся Горіх

Ілюстратори: Леся Грейнджер
 Юрій Савицький
 Христя Котляр

Щира подяка ст. пл. Ігореві Дяченкові за допомогу з останнім числом "Готуйсь."

"Готуйсь" видає видавнича спілка Крайових Пластових Організацій ЗСА і Канади.

Річна передплата: для не-членів Пласту - \$25.00
 ціна одного числа - \$4.50 амер.

Адреса редакції: 144 Second Avenue
 New York, NY 10003

З друкарні Presa Graphics
 4515 Culver Road
 Rochester, New York 14622
 716-266-1360

ЧИСЛО 447

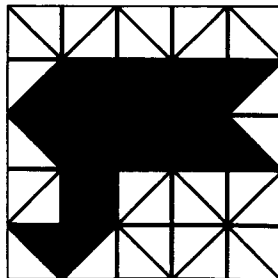
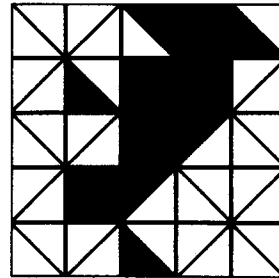
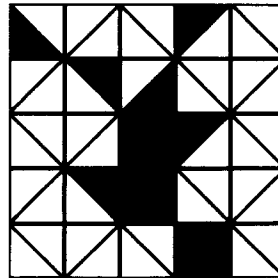
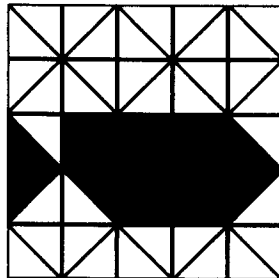
ВІДПОВІДІ ДІВІДІВ

НОВАК ЧД
 ВОЯК ЗД' ПОПІПАН ІД'
 ПОПІПЯБКА ЗУ' НОВАКА ЗР'
 СЛ' ІФ: ПОЖЕЖНИК ОВ'
 НАКОЮ ЛНІЗІУ'
 НА ЦЯВОМІ БЛАЗВІ ЦІУ ВІДЗ-
 КА' ВІДЗНАКЛ БОЯ НОСЛІРСЯ
 ВОВК' ІЖАК' ЗЕПР' МАСЛІВ-
 ОМЕР' СОЛОВЕЦ' ВЕПІМІР'
 СЛ' ІЗ: ООФВ' КАЗАН' ІНС'

1' БНОЗІКА

2' КОВЗЯБКА

3' ЦРНЯТЄПРКА ЗВІРІВ 4' ЦРНЯТЄПР БОСІНН

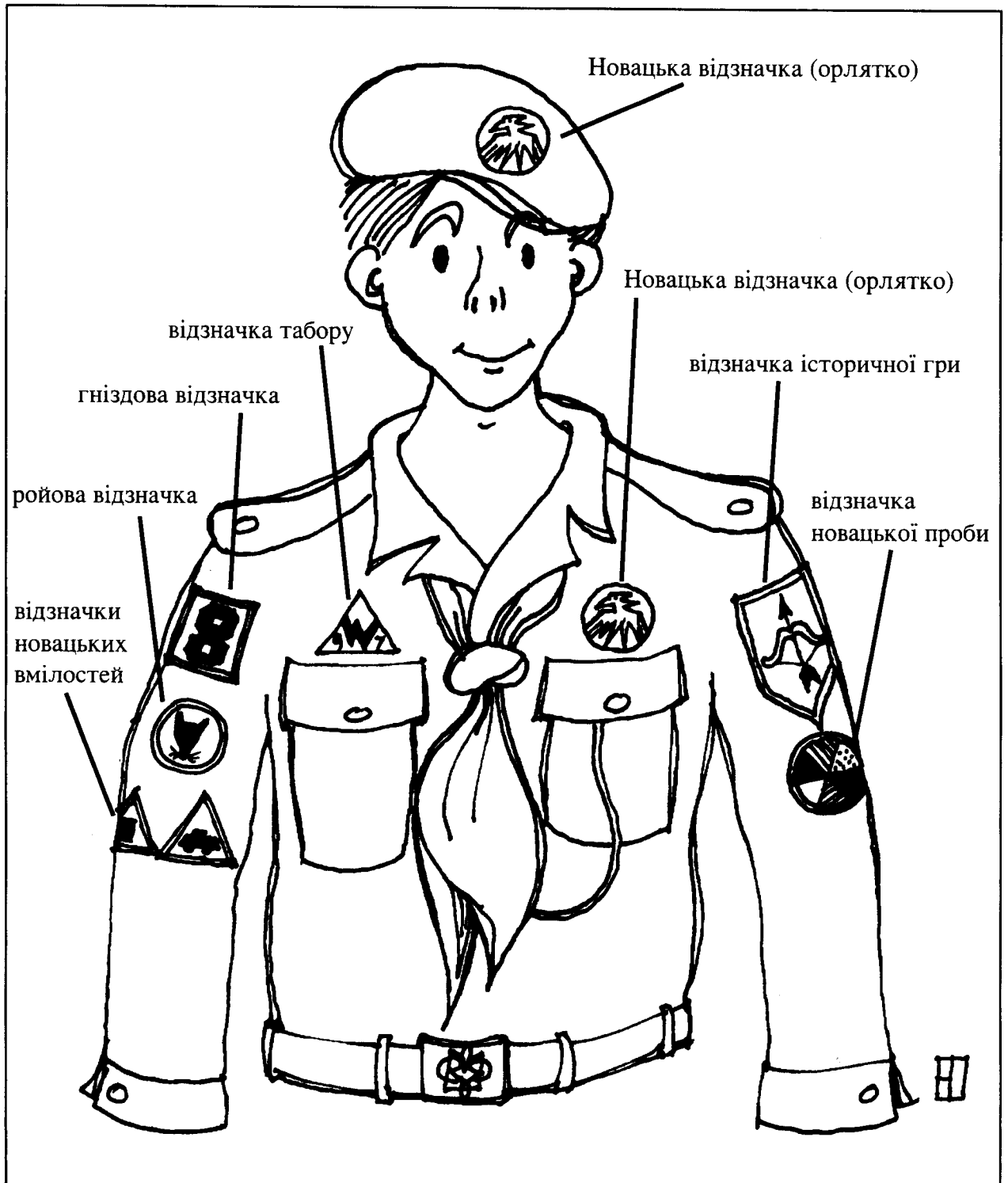

Відчитайте зашифровані відповіді!

Відповіді можна відчитати дзеркалом. Постав сторінку перед дзеркалом і відчитай відповіді, що відбиваються в склі.

Гра Кіма: Однострій

Чи знаєш ти, де належать на новацькому однострою усі відзнаки? Розглянь цей рисунок через три хвилини, тоді перевір свою пам'ять на задній обкладинці журналу.

ЇЖАК МАМУ ПОПРОХАВ

и напевно знаєш пісню про їжачка, що хотів стати новаком. А чи знаєш ти як це сталося? Розкажу...

Колись, не дуже давно тому, у лісі жив їжачок Петрусь. Петрусь був чемний їжачок, слухав маму й тата, тримав порядок в своїй кімнаті. Більшість часу, Петрусь бавився в лісі, шукаючи грибів під деревами.

Одного дня Петрусь бавився в лісі і почув хлоп'ячі голоси. "Що це може бути?" подумав Петрусь. "Хіба хлопці не бавляться самі так далеко в лісі." Він сховався за кущем, щоб подивитися, хто приходить.

По стежці сміло ішли новаки, вісім хлопців зі своїм братчиком. Новаки співали, жартували, забавлялися.

"О, як приємно мусить бути бути новаком," подумав собі Петрусь, і скоро побіг додому.

Вбіг Петрусь до своєї хати та зразу став маму просити, щоб дозволила йому стати пластуном новаком.

"Мамо, мамо," благав Петрусь. "Я хочу також бути новаком. Хочу мати однострій і носити ройове знамено. Хочу ходити на прогулянки в лісі з братчиком і з хлопцями, хочу грати ігри, співати пісні, та сидіти коло вогника."

"Петрусику," Мама йому відповіла, "Та ти їжак! Де хтось чув, що їжаки стають новаками?"

Але Петрусь не піддавався. Петрусєва мама скоро побачила, що ніяк не відмовить його.

Ранком мама завела Петруся на плас-

товий табір. На таборі комендант погодився взяти Петруся до табору.

"Але в нас в таборі є оплата. Треба заплатити, щоб ми мали за що годувати вашого сина," сказав комендант.

"В нас немає грошей. Ми бідні їжачки," сказала мама. "Але може ми би могли інакше заплатити."

І так то сталося, що їжачка Петруся прийняли на новацький табір на один день. А в заплату його мама дала таборіві три із своїх шпильок, щоб на таборі були голки до шиття!

Петруся поставили до роя Ведмедиків. Я все хотів бути ведмедиком, подумав Петрусь.

Петрусь дуже зрадів, що став новаком, але також дуже зажурився. Як він може бути новаком, коли немає новацького однострою?

Новак Тарас побачив як зажурився малий їжачок. "Ти повинен тішитися; не кожен їжачок може стати новаком!"

Петрусь йому вияснив, що не може без однострою бути новаком.

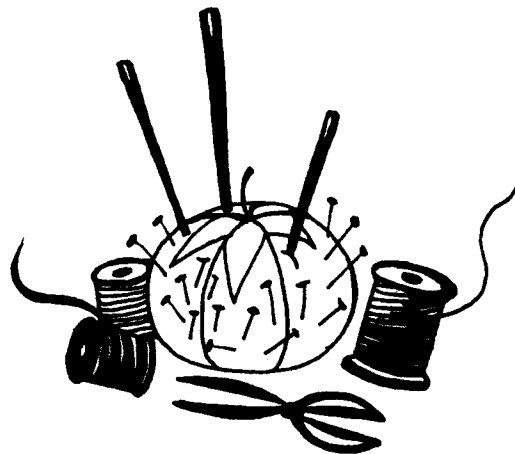
"Я тобі позичу свій однострій," сказав Тарас.

І заставили хлопців збирати дрова на вогник того вечора.

Петрусь жваво побіг зі своїм роєм до лісу збирати

дрова. Усі новаки зібрали по шість, вісім, дес'ять гілляк. А Петрусеві було трохи тяжче. Його маленькі ручки не могли

взяти більших гілок, а з тоненьким патичком не випадало вертатися.

Тоді Петрусь побачив довгу гілляку,

тоненьку як пальчик з одного кінця, але багато більши з другого кінця.

Думав малий їжачок, що зможе вхопити за тонкий кінець та потягнути гілку на місце вогника. Взяв їжачок гілляку в руки, оперся ногами і тягне. А гілляка навіть не порушилася.

Петрусь краще оперся ногами, знову взяв гілляку за тоненький кінець і тягне, скільки має сили.

Аж ось гілляка поло-милася і Петрусь покотився по землі. Опинився між листям, лише тоненький, короткий кінець гілки залишився в руках.

Петрусеві було троха соромно вертатися до вогника з тою малою гілкою.

"Це все, що я міг принести," сумно сказав Петрусь.

"Чекай, Петруся," сказав його братчик. "Обернися..."

Їжачок обернувся. На шпильочках у нього

причепилося листя, кора та маленькі патички.

"Ти ще найбільше з усіх новаків приніс дров на наш вогник," сказав братчик. "З тебе буде добрий новак."

Петрусь усміхнувся. Йому подобалося на таборі.

Новаки скінчили будувати вогник та пішли на обід.

"Ммм! Ковбаски..."

По обіді була пообідна тиша. Всі новаки відпочивали на своїх ліжках. А Петруся поставили на стійку перед брамою до табору.

"Ти тут стій, і нікого не пускай до табору без дозволу коменданта," сказав йому братчик.

Петрусь був дуже гордий, що братчик мав до нього таке довір'я і що йому дав таку велику відповідальність. Незадовго підійшов пекар, тримаючи в руках великий міх.

"Добрий день," каже він новакові-їжачкові. "Я приніс булочки вам на вечерю."

"Але я вас не можу пустити до табору без дозволу коменданта," відповів йому

Петрусь і обернувся, щоб подивитися за комендантом.

Як їжачок обернувся, пекар побачив у нього довгі, гострі колючки та дуже налякався.

"Я не знаю куди..."

Їжак не скінчив свого речення. Пекаря вже не було. Він так настрашився колючок, що взяв свій міх та втік.

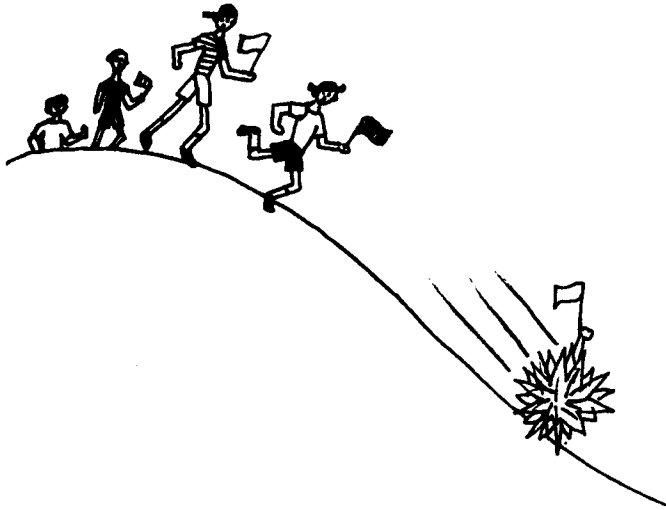
"Петрусю! Ти ще на стійці стоїш?" запитав комендант. "Іди скоро, бо новаки готуються на теренову гру!"

Теренова гра! Петрусь скоро побіг назад до свого роя.

Комендант стояв далі при брамі, троха здивований. "Я був певний, що нині пекар мав прийти..."

Новаки зібралися скоро на теренову гру, а Петрусь був перший готовий. Ціль теренової гри--знайти прапорці і першим повернутися назад до табору. При стежці

сховано червоний, білий і синій прапорці. Хто перший повернеться до табору з прапорцем, стане першуном.

На знак новаки всі побігли шукати прапорці. А Петрусь за ними, тільки що не міг так скоро бігти на своїх коротких ногах. Петрусь бачив, як Іванко знайшов червоний прапор і як Максим знайшов білий. Новаки побігли далі, а Петрусь поволеньки підсувався за ними. Стежка ішла горбком догори і малий їжачок дуже втомився ідучи під гору. Як дістався на верх горбка, сів на пеньок відпочати.

"Може мама мала рацію," подумав собі Петрусь. "Хто колись чув, щоб їжак став новаком?"

А що це? На гілляці напроти Петруся висить щось сине. Петрусь підскочив з

пенька та побіг подивитися. Він знайшов синій прапор! Петрусь зняв прапорець з гілки.

"Тепер, якби я міг дігнати тамтих новаків..." подумав Петрусь і почав за ними бігти.

Їжак взяв два кроки і зашпортався за коріння на стежці. Петрусь впав допереду і скрутився в кулю, як усі їжаки добре вміють.

З високого горбка їжак котився в долину з початку поволі, потім що раз скорше і скорше.

Котився їжак стежкою назад до табору. Минув усіх новаків--і Максима і Іванка.

Петрусь перший дійшов, чи радше докотився, назад до табору!

"Петрусю! Ти є першуном теренової гри! Тобі належить честь підпалити нині вечером вогник," сказав йому братчик.

Того вечора Петрусь підпалив вогник одним сірником. Він сидів зі своїм роєм, співав пісні та забавлявся.

При кінці вогника Петрусь попрощався з усіма новаками і подякував хлопцям, що прийняли його до свого рою.

А на кінець Петрусь віддав Тарасові сорочку. А його сорочка повна дірочок...

дав Тарасові сорочку. А його сорочка повна дірочок...

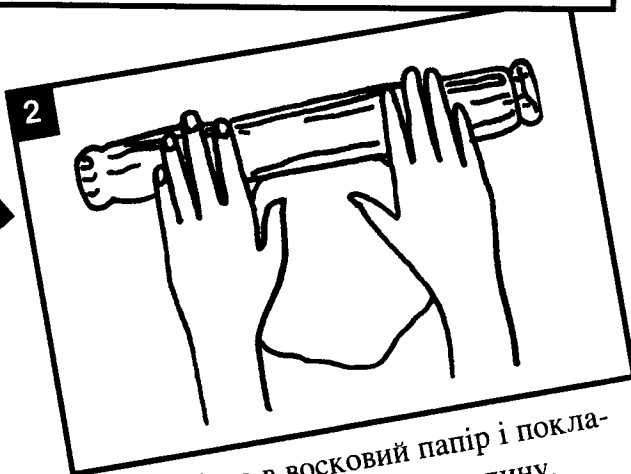
Тістечка Новака й Новачки

Потрібно до тістечка:

- 1 горнятко масла
- 1 горнятко цукру
- 1 яєчко
- 1 ложечка ванілії
- 2 горнятка муки
- 1/2 ложечки порошку до печення
- металева форма до витинання хлопчика або дівчинки

У великій мисці мішалкою добре вбий масло. Потрохи додавай цукру. Додай тоді яйце і ванілію. В окремій мисці перемішай муку з порошком. Додай до масла і змішай.

Завини тісто в восковий папір і поклади в холодильник на одну годину. Поділи тісто на 4 частини і розкачай по одній частині на тонкість 1/4 інча.

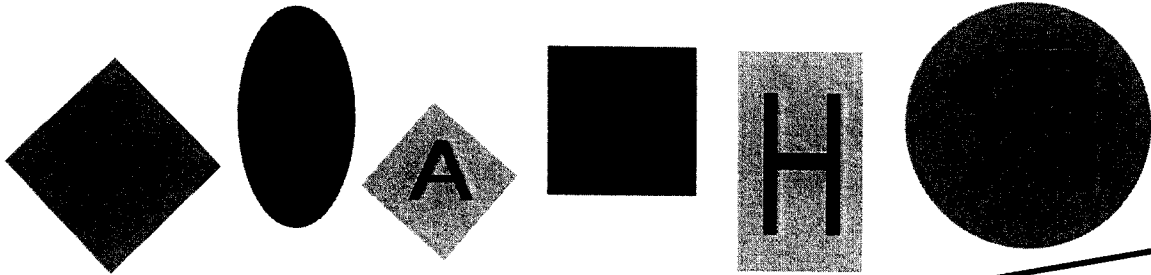

Витни форми хлопчика-новака або дівчинки-новачки.

Посмаруй бляху трошечка оливою. Положи тістечка на бляху і печи на 375°, аж почне набирати кольору, приблизно 10 хвилин. Переложи на стояк з дротів, щоб охолодити.

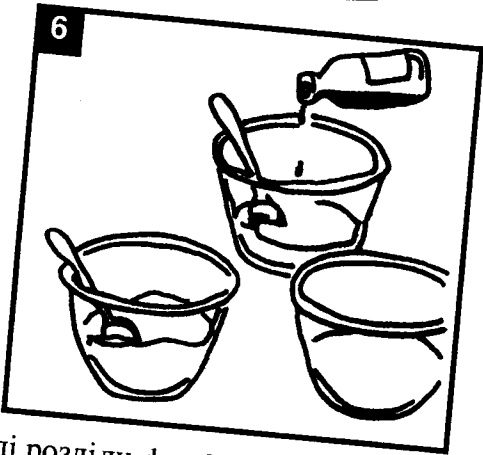

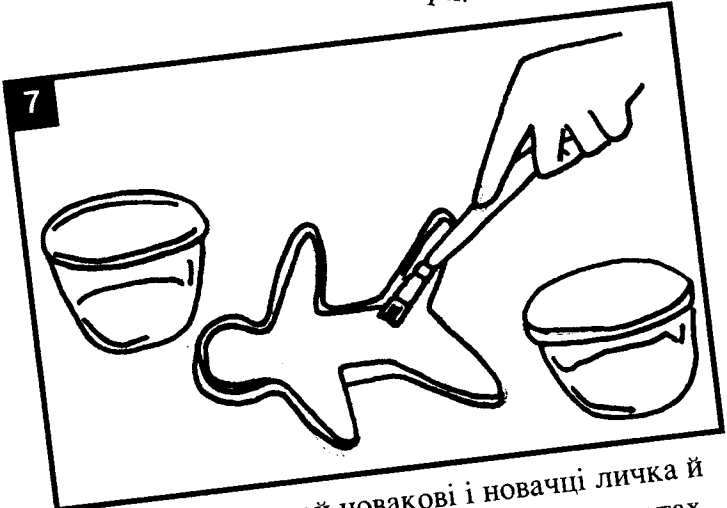
Потрібно:
 2 горнятка цукру-мучки
 1/4 горнятка води
 їстими фарби (food coloring)
 нові пензлі

Змішай цукор-мучку з водою, щоби зробити рідку білу "фарбу". Пензлем тонесенько покрій цією фарбою ціле тістечко. Відложи тістечка, щоби біла фарба добре застигла.

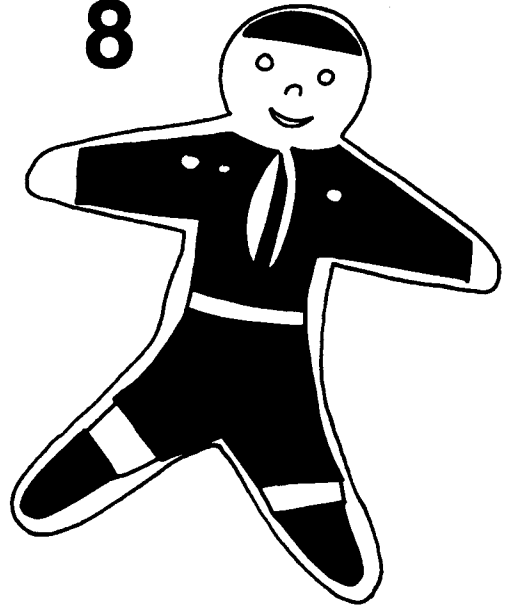

Тоді розділи фарбу по горнятках і додай по кілька крапельок їстимої фарби, щоби зробити бажані кольори.

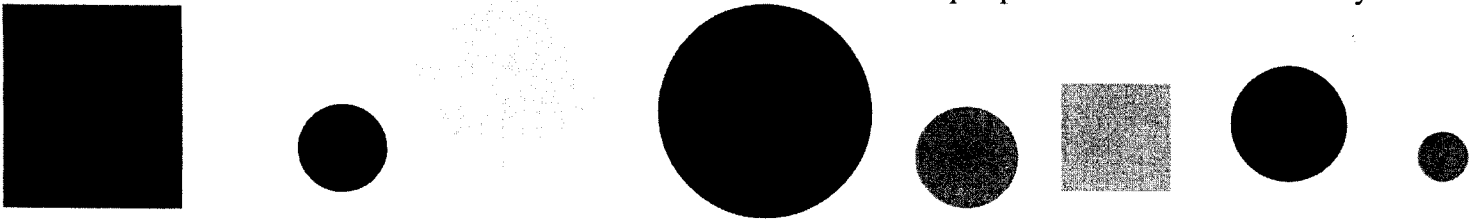
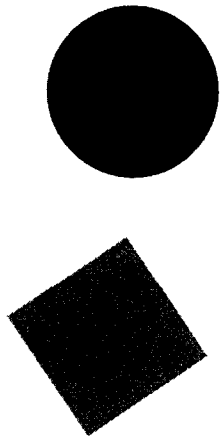

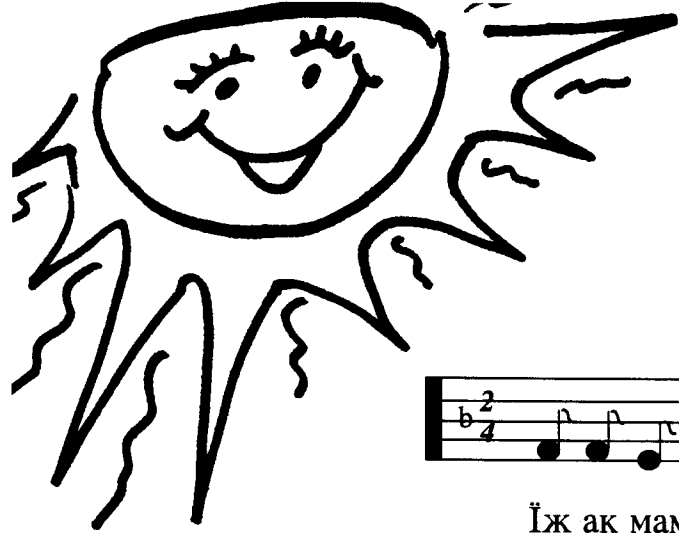
Фарбами розмалюй новакові і новачці личка й однострій. Тістечка повинні стояти на дрютах 12 годин, щоби фарби добре висохли.

8

Можна також новакові і новачці зробити очка, волосся, уста, хустку, відзнаки з малих цукерків, родзинок, покряних горіхів. Подумай, чим ще можна прикрасити новака або новачку.

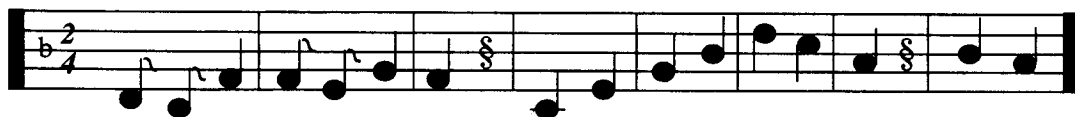

Їжак

Їж ак маму попрохав, попрохав, попрохав, щоби но ва

ком він став, гей, він став, гей! Хоче ма ти одно стрій, од но

стрий, одно стрій, і їжацький славний рій, славний рій, гей!

Їжак маму попрохав, попрохав, попрохав,
Щоби новаком він став, гей, він став, гей!
Хоче мати однострій, однострій, однострій,
І їжацький славний рій, славний рій, гей!

Сухе листя притащить, притащить, притащить,
Вогник жваво запалить, запалить, гей!
А на стійці буде так, буде так, буде так,
Коли стане там їжак, там їжак, гей!

Всі злякаються ввійти, гей, ввійти, гей, ввійти,
Бо він має колючки, колючки, гей!
А на тереновій грі, гей на грі, гей на грі,
В кулю скрутиться тоді, гей тоді, гей!

Щоб хтось тільки покотив, покотив, покотив,
Перший прийде до мети, до мети, гей!

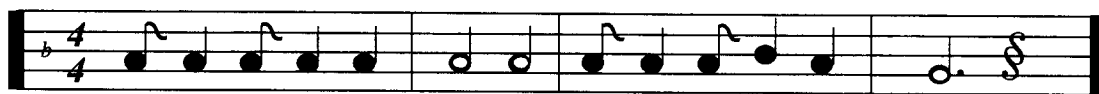
Хустина

Ко ли візь му ху сти ну, Вдяг ну ся в од но стрій,

Зда єть ся в цю хви ли ну, Що ці лий світ є мій.

Гла де сень кі до ро ги, Від кри ють ся на раз,

Щоб я при й ти мав змо гу, На схо ди ни на час.

Коли візьму хустину,
Вдягнуся в однострій,
Здається в цю хвилину,
Що цілий світ є мій.

Там горобці у парку,
В один щебечуть такт,
На сходини вже зранку,
Спішить малий новак.

Гладесенькі дороги,
Відкриються нараз,
Щоб я прийти мав змогу,
На сходини на час.

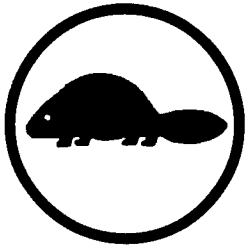
Ступаю рівним кроком,
На мені однострій,
І цілий світ широкий,
У ту хвилину мій!

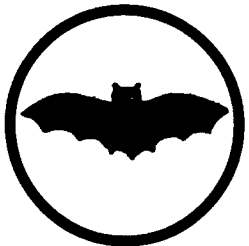
Відзнаки роїв

Десять роїв приїхали на новацьке свято весни. Чи можеш відгадати як усі рої називаються? Спробуй віднайти назви роїв між буквами прямокутника.

Якщо не можеш відгадати, як називаються рої з відзнак, розшифруй замішані назви під відзнаками. Як знайдеш назву рою, замалюй ті квадрати. Букви котрі залишаться скажуть де носиться відзнаку рою.

БРОБЕ

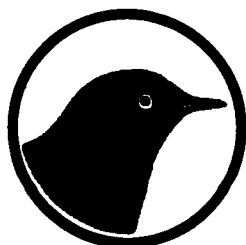
НАКЖА

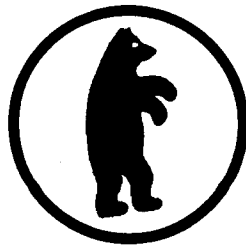
ИСЛ

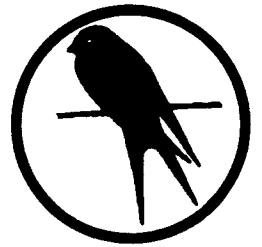
ЕНОЛЬ

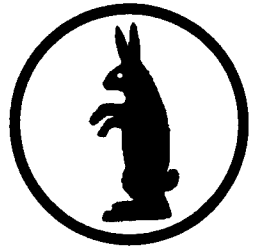
ЛОВОСЕЙ

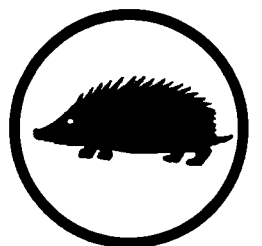
ДИМВЕДЬ

СТАВІЛКА

АЗЬЦЕ

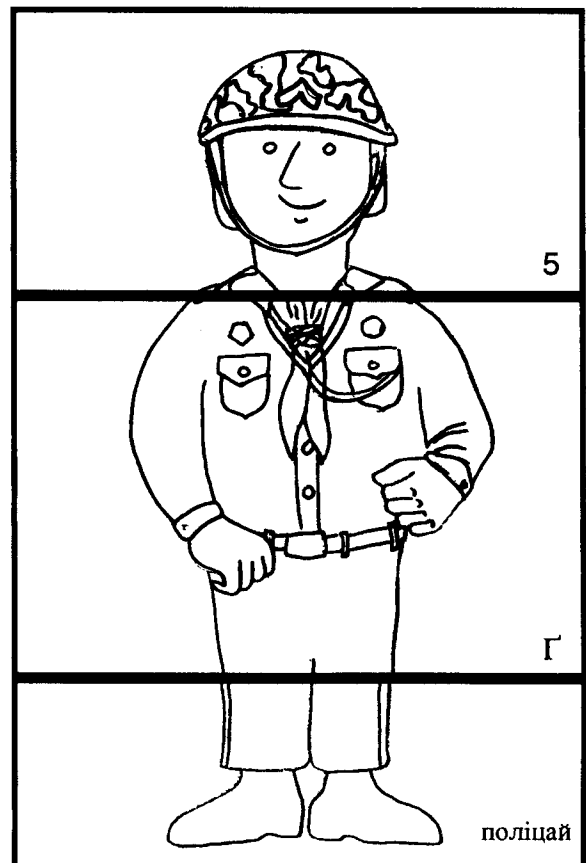
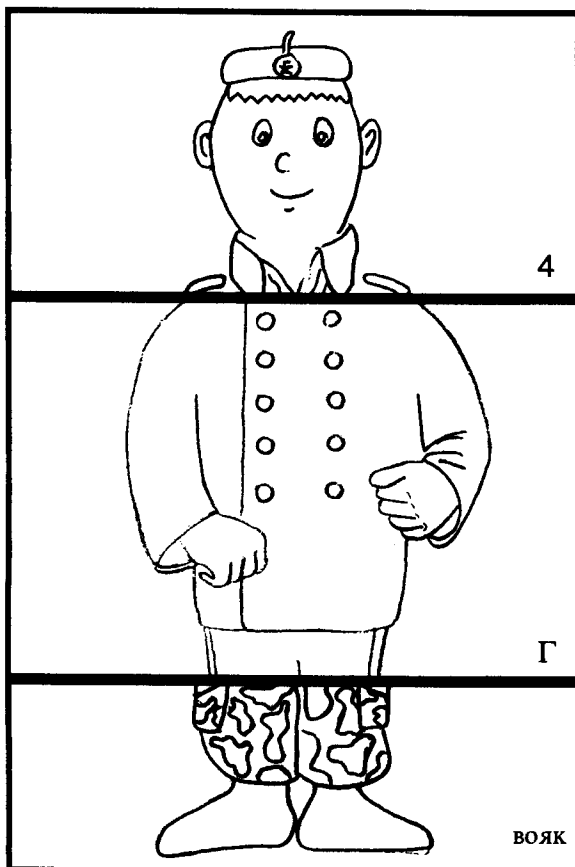
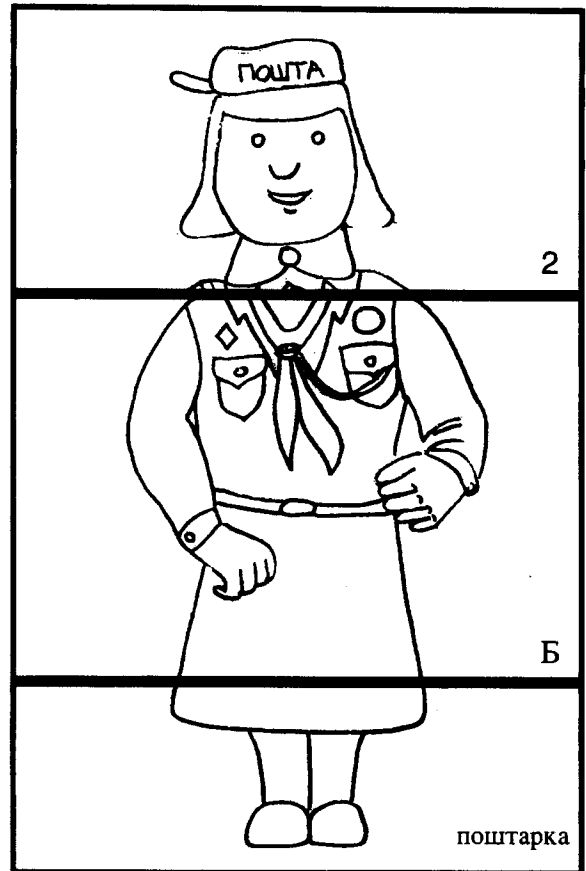
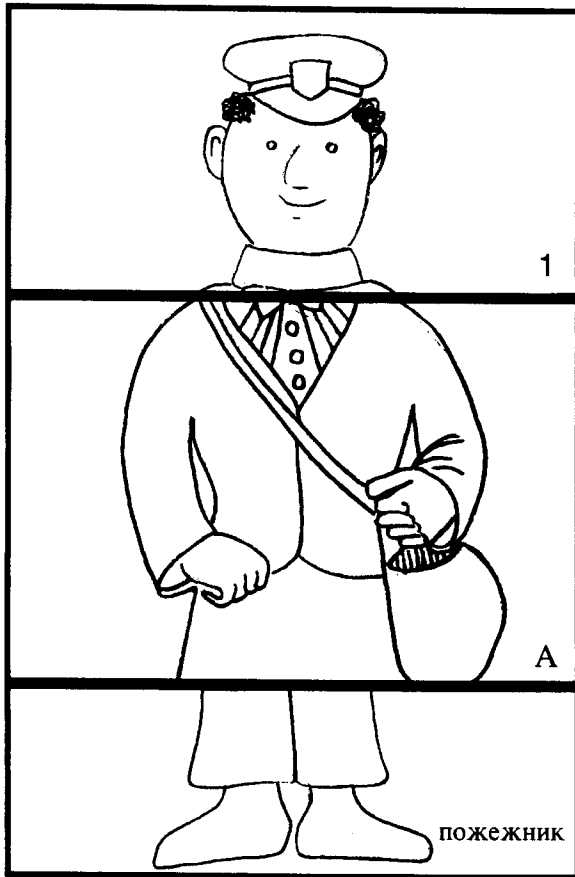
ЖАЇК

В	К	С	Я	П	В	У	А	Й	О
І	У	Д	Р	А	П	О	Е	Л	Ю
Ь	Д	І	М	Д	Е	В	В	В	Г
Д	Ь	Р	Е	Б	О	Б	О	І	Н
З	Ц	И	Н	Л	О	Р	І	В	І
Н	Є	Т	О	Л	Е	Н	Ь	Д	К
Л	А	С	Т	І	В	К	А	З	З
И	З	Ь	А	Р	А	У	П	Н	Д
С	Н	К	А	Ж	А	Н	І	А	А
А	О	Ц	Ї	А	М	К	Д	К	

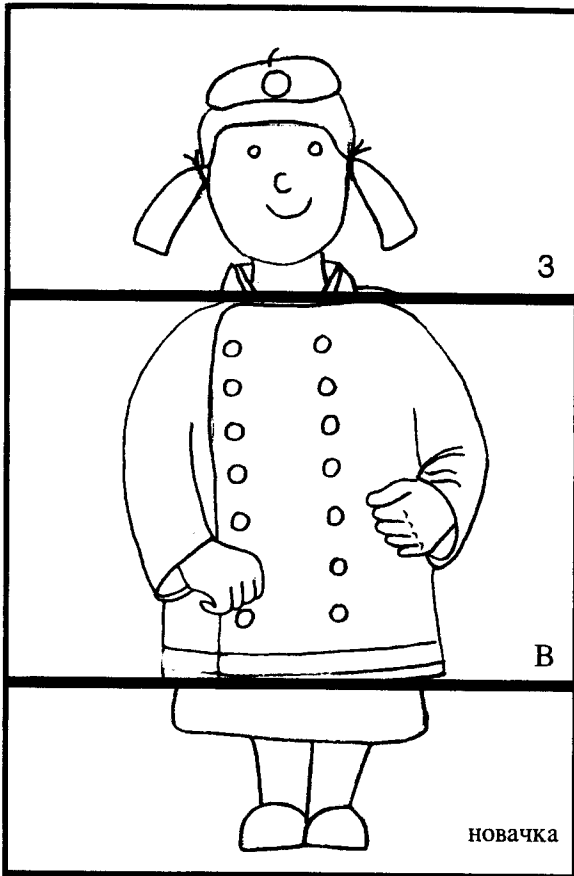

КВОВ

Чи можеш поскладати ці прямокутники, щоб скласти повні однострої для усіх фігур? Ти можеш також заграти подібну гру з другою особою. Прочитай, як підготувати і заграти гру з правого боку сторінки.

Фігури в одностроях

Хто носить однострій? Тільки новачки й новачки? Ні! Різні особи носять однострої в своїй денній роботі. Однострої всім людям показують, що особа належить до певної групи чи організації. Наприклад, новак до Пласту, поліцай до поліції, поштар до пошти. Однострої часто пристосовані до роботи чи функції яку та особа сповняє. Наприклад, військовик має однострій, який допомагає йому ховатися від ворогів, пасок до якого можна приладдя легко причепити і шолом, що охороняє голову. Часто однострої мають відзнаки, що показують до якої частини тої групи особа належить. Ось гра, яка показує різні однострої.

Як зложити гру:

Зроби копії цих сторінок. Розмалюй фігури і витни їх. (Якщо хочеш, можеш приклеїти фігури на твердий папір) З другого боку напиши такі числа: 1 для голов, 2 для тіл, 3 для ніг. Підшукай кісточку і ще одного гравця.

Як грати гру:

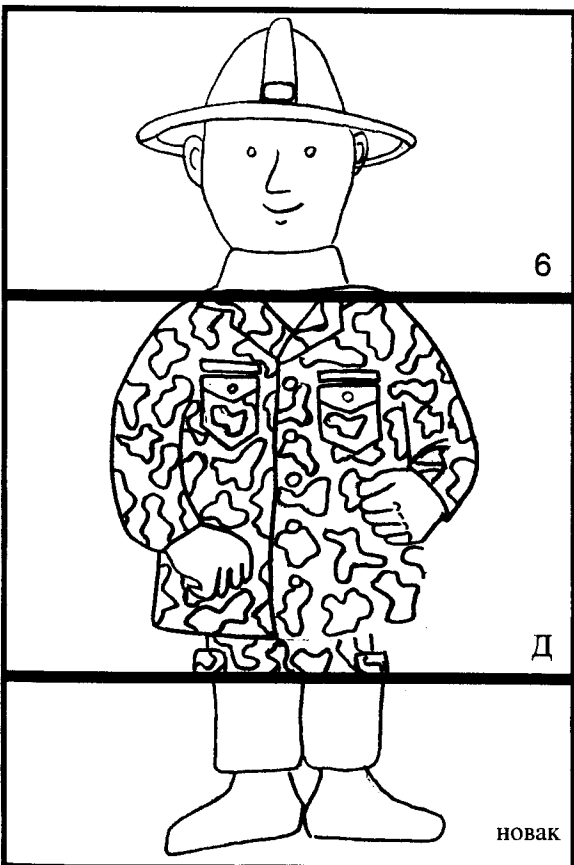
Вимішай карточки і поскладай їх по групах: Положи їх на стіл догори ногами так, щоби було видно самі числа згори.

По черзі кожний гравець кидає кісточку і бере по одній карточці. Якщо ти кинеш число один, береш карточку зазначену 1; якщо 2, береш карточку зазначену 2; якщо 3, береш карточку зазначену 3. Якщо ти кинеш число 4 або 5 ти не береш жадної карточки. Якщо кинеш 6 береш по одній з кожної групи. Так продовжати, аж доки всі карточки є розділені поміж гравцями. Гравці тоді складають свої карточки в різні комічні фігури. За кожну скінчену фігуру (таку, що має голову, тіло і ноги) гравець отримує один пункт. Потрібно вирахувати, хто скільки пунктів зібрав, а тоді можна починати другу частину гри.

Кожний гравець тепер складає всі свої карточки, щоб огрупувати всі карточки, які належать до даного однострою. Закінчені фігури гравець відкладає на бік.

По черзі гравці кидають кісточку і знову беруть карточки, але цим разом вони їх беруть від других гравців. Щоби взяти у когось карточку, гравець мусить вже мати принайменше одну карточку тієї фігури. Три карточки, які належать до однієї фігури, творять цілість. Кожну закінчену фігуру гравці відкладають на бік.

Коли вже всі фігури правильно зложені і закінчені, гравці рахують по одній точці за кожну закінчену фігуру. Гравець, котрий має закінчену фігуру новачки, отримує одну додаткову точку.

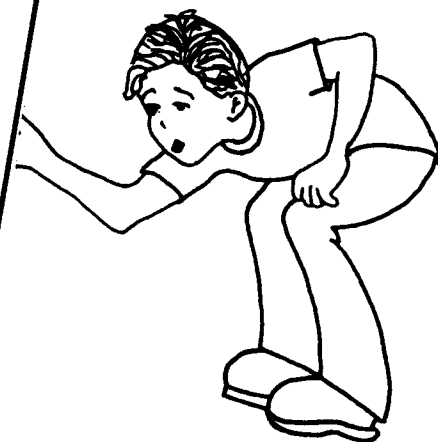
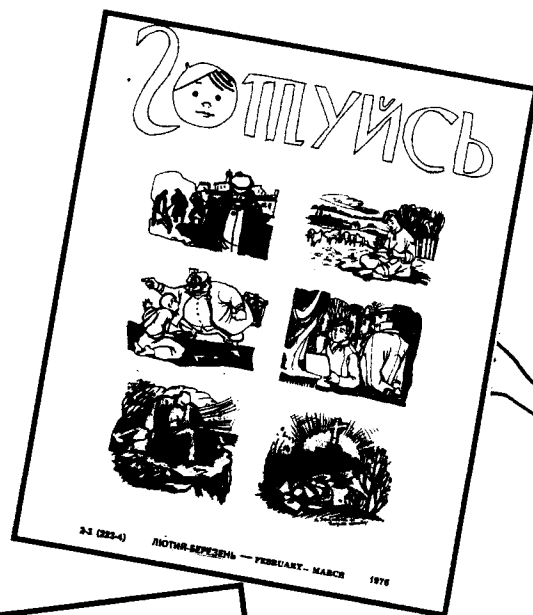

Тоня Горохович

1913-1997

Готуйсь працае сестричку Тоню, довголітню редакторку журналу Готуйсь. Продовж багатьох років сес. Тоня чарували новаків і новачок своїми розповідями, віршиками й зайняттями на сторінках цього журналу. Понижче зображені деякі обкладинки чисел Готуйсь, котрі видала сес. Тоня.

ЛИСТОК ПРИРОДИ

Кудись їдеш? До крамниці? до знайомого? до театру? Найлегше попросити маму чи тата завезти тебе автом. Але може це не є найкраща розв'язка. Авта занечищують повітря і воду. Чим менше їдемо, тим здоровіша буде наша земля.

Хочеш бачити, на скільки авта занечищують повітря? Спробуй цей дослід:

1. Візьми стару білу шкарпитку. Вбери шкарпитку на задню руру авта. Якщо хтось недавно їхав тим автом, зачекай, доки рура не охолodиться.
2. Попроси когось старшого, щоб запалив мотор на одну хвилину.
3. Попроси тоді, щоб старша особа тобі стягнула шкарпитку з рури.
4. Подивися на ту шкарпитку. Чи вона чиста, чи брудна? Той бруд на шкарпитці

звичайно випускається в повітря. Уяви собі, скільки бруду виходить, якщо всі їдуть автом

навіть на короткі віддалі. Це триває довше, якщо не поїдеш автом, але чи це не варто, щоб мати чистіше повітря і воду? Може краще поїхати ровером чи перейти піхотою.

Замість просити батьків, щоб тебе повезли, подумай, чи це досить близько, щоб їхати ровером, на рольках, чи навіть перейтися. Це не тільки добре для природи, але для твого тіла також.

І ти можеш дістати вмiість Наколесника, якщо їдеш на ровері, або Верховинця, якщо мандруєш.

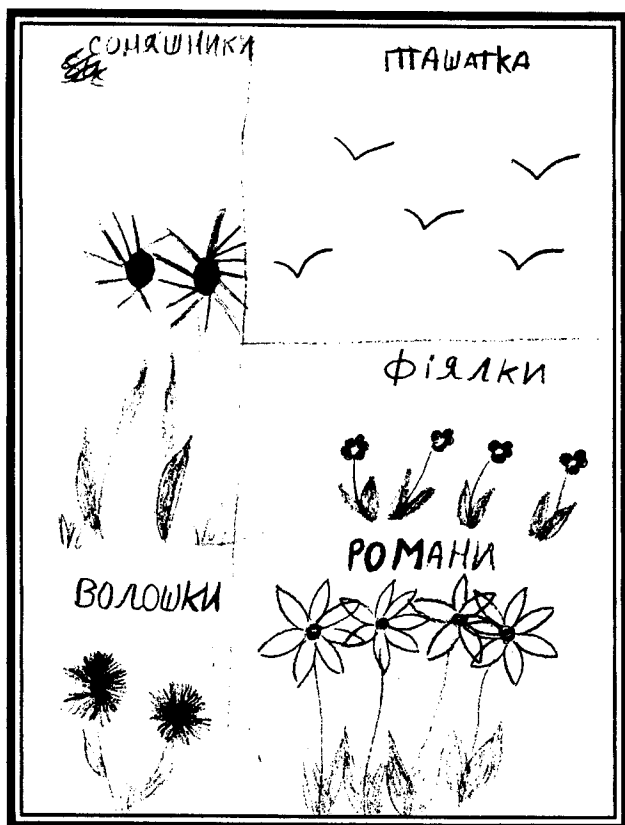
Х Р О Н І К А

Чи ти вмієш гарно рисувати? Чи твій рій мав цікаву пригоду?

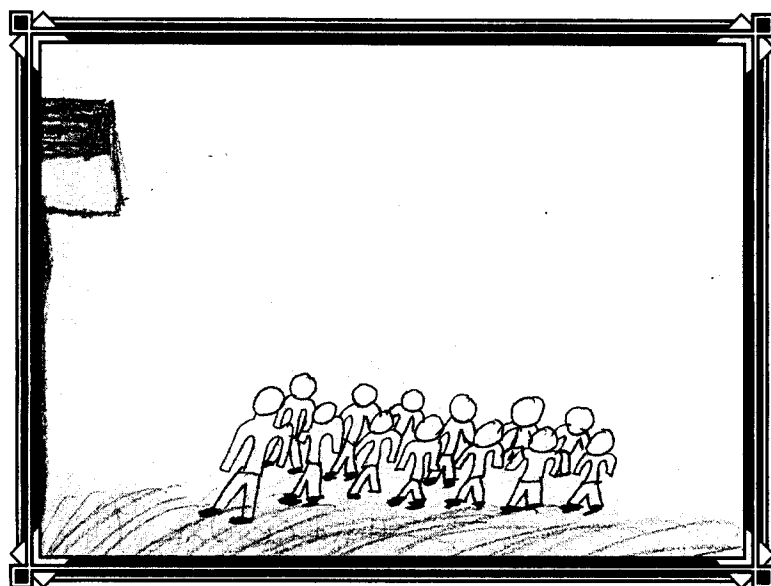
Вишли допис або рисунок на адресу редакції Готуйсь і ти можеш стати офіційним кореспондентом Готуйсь! Ти дістанеш відзначку та нову наліпку за кожний допис.

Будь перший з твого роя, хто одержить відзнаку і здобудить усі наліпки!

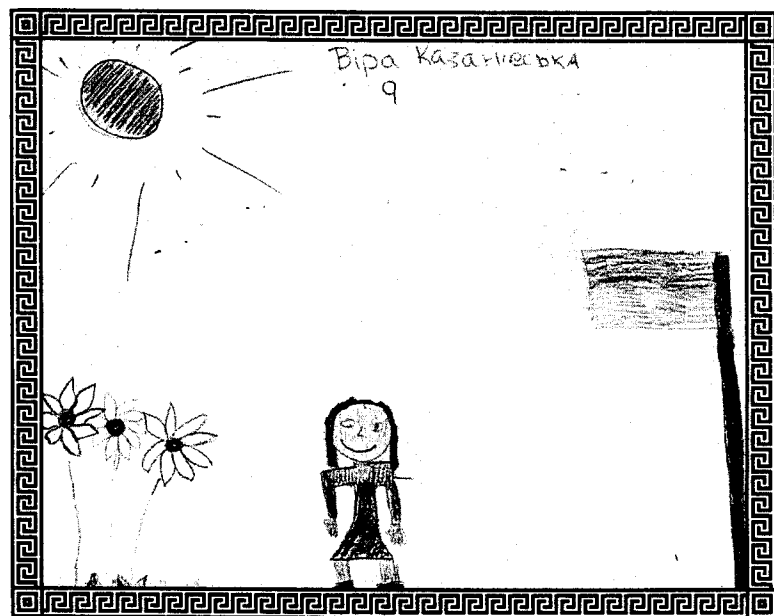
Ці рисунки нам вислали новачки й новачки з Чікаго.

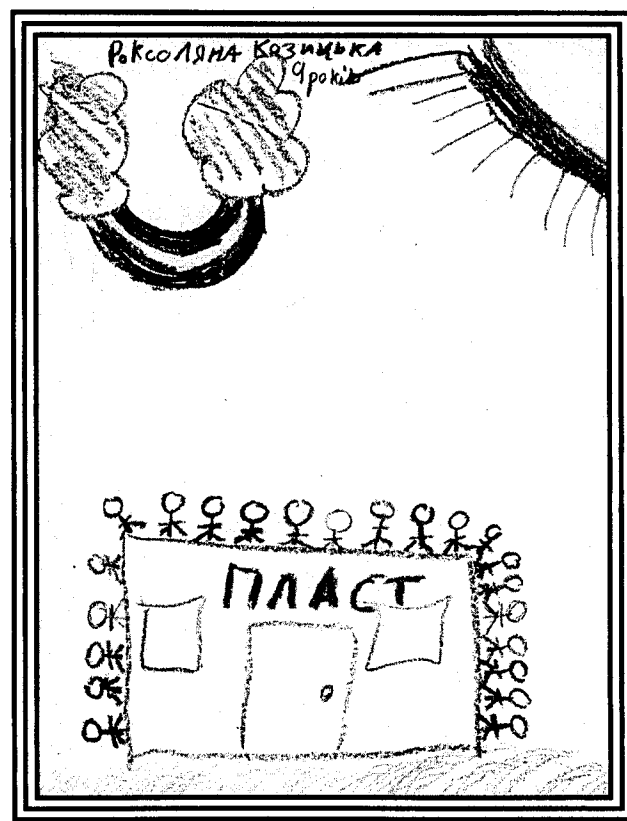
новачка Наталка Матвішин, 10 років

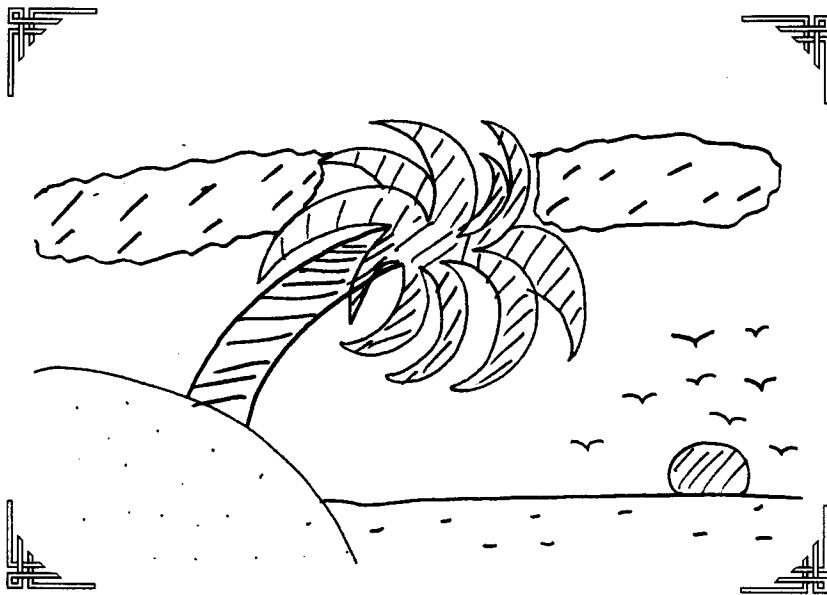
новачка Ніна Скуб'як, 9 років

новачка Віра Казанівська, 9 років

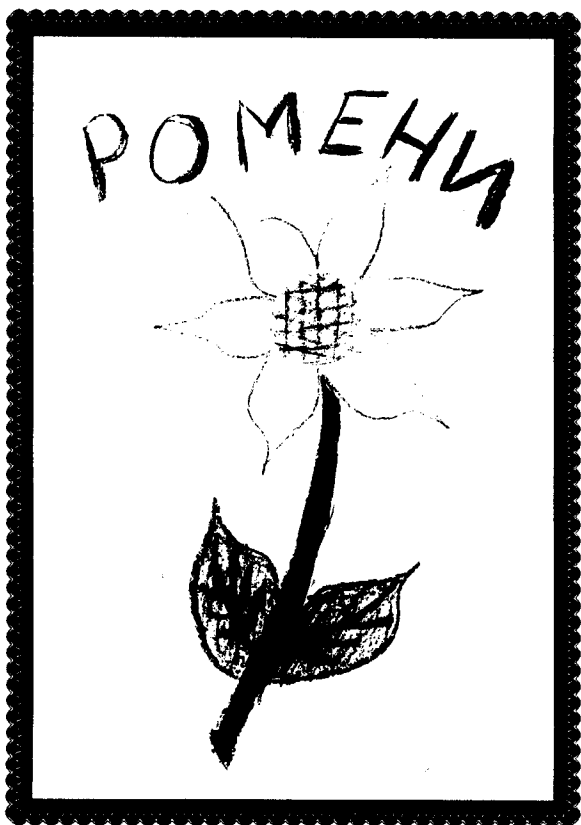
новачка Роксоляна Козицька, 9 років

новачка Тетяна Матусяк, 11 років

новачка Леся Вітківська, 6 років

новачка Таля Белкірус, 10 років

новак Олекса Струсь, 10 років

Х Р О Н І К А

ГРА КІМА: ОДНОСТРІЙ

Чи ти пам'ятаєш, де належать усі новацькі відзнаки? Замалюй нижче відзнаки в правильному місці на однострою. Якщо не пригадуєш де, поглянь на сторінку 3.

Новацька відзначка
(орлятко)

відзначка
історичної гри

відзначка табору

відзначка
новацької проби

гніздова відзначка

роїнова відзначка

відзначка вмілості

Новацька відзначка (орлятко)